

קונטרס לחזות בנועם

שיעור בליקוטי מוהר"ן תניינא תורה ז'

– פנימי –

יוצא לאור ע"י מכון מאירת עינים
חנוכה תשפ"ו



מכון מאירת עינים

6645547@gmail.com

תוכן ענינים

- ג עיקר הרחמנות הוא להכניס באדם דעת והוא לכל אחד כפי מה שצריך.....
- ג האבות הקדושים הורישו לנו את הדעת דקדושה – על זה יש מלחמה גדולה בין יעקב לעשו....
- ד עבודת יעקב הוא לירד לתוך מציאות 'עשו' עולם העשיה' ולגלות שם את החן דקדושה.....
- ד ענין עשו הוא התגברות מדת הדין מחמת ירידותיו של אדם.....
- ה הנס שנעשה בימי חשמונאים היה גדול מציאת מצרים אלא שלא שמו לבם לזה | כמו כן נעשה עימנו שלא שמים אל לב חסדיו וניסיו יתברך.....
- ה הבעש"ט גילה מהו דעת ושכל דקדושה | עשו מעלים את אור הדעת ועל כן אין תורתו של האדם מועילה לו להזדקק ולהתקרב להש"ת.....
- ו הדעת דקדושה נמשכת רק בכוח הצדיקים.....
- ז את הדעת צריך לקבל כל יום מחדש | הצדיקים ממשיכים עלינו 'נשמה חדשה' – 'מקיף חדש', המלוכשת בתוך תורתם.....
- ח הצדיק הרחמן כולל שני כוחות 'איה ומלא' | בזה עיקר הרחמנות, ליתן לכל אחד מזון הצריך לו.....
- ח הצדיק מכניס בנו את ההתחזקות הזו יחד עם רצון וכיסופים למדרגה גבוהה.....
- ט קליפת יון הוא מציאות מדת הדין | ההצלה מקליפת יון הוא התורה הקדושה.....
- ט על ידי הימים טובים מדאורייתא עוקרים את עמלק, על ידי חנוכה שהוא מדרבנן עוקרים את קליפת יון.....
- י בלימודי הצדיק יש הרבה נקודות של שכל וצריכין ליקח נקודה אחת בכל פעם ולהשאיר ולהכין עוד להחמשך.....
- י הבריא צריך מאכלי 'בשר' שהם בחינת 'לחמה ויינה' של תורה ודרכי העליה מדרגא לדרגא | לזכות לזה הוא על ידי צדיק שבבחינת 'כל' והשורש הוא בבעש"ט הקדוש.....
- יא רבנו ממשיך לנו את אור הבעש"ט כפי שהיה.....
- יא חנוכה הוא זמן של 'חינוך' | הצדיק מחנכנו לתפוס נקודה אחת של שכל וללכת איתה ובוה מקבל אדם בנין של שכל חדש.....
- יב רבנו מכניס את כל נשמות ישראל ובכל מצב לתוך עבודת ה' לכן מאריך שיש דרי מעלה ומטה.....
- יב לקבל לימודים אלו צריכין 'התחדשות' ובחנוכה הוא זמן ההתחדשות הזו.....

יב	ייעקב אבינו מכניע את עשו על ידי הכנעת החן הנפול עיקר הזמן להכנעת החן של שקר והרמת חן האמת הוא חנוכה
יג	מלחמת יון היא בימנו בכל עוז הנצחון הוא כשאוחז ברעת של המנהיג הרחמן
יד	ה'חותם' שמאיר בנו בחנוכה הוא הכוח ללמוד מחנוכה להתחיל תמיד מחדש ולהשתנות
יד	האמת הנקי ה'חתום' בחותם הכה"ג הוא, שעיקר הנחת רוח אל השי"ת כשאדם לוחם לצמצם מחשבתו אל הקדושה
יד	נר חנוכה מדליק באדם 'הארת הרצון' – הכוח לא לעזוב את הרצון יהיה מה שיהיה הארת הרצון הוא סוד נה"ל
טו	בכוח הארת האמת שבחנוכה מתגלה באדם רצון האמת להיות 'מהדרין מן המהדרין'
טו	הצדיק 'מסבב' עם האדם סיכויים רבים של 'איה ומלא' – התחזקות והתעוררות, עד שמביאו להשגת אלוקות
טז	העבירות הנורמים מדת הדין מונעים תמיד את האדם מלהכנס אל לימודי הצדיק בכוח ראש השנה ויוה"כ שנעשה המתקת הדין זוכין להכנס
יז	החותם נעשה בפועל בחנוכה – כי עיקר החותם הוא כשאדם מתחזק לאחר שנסו"ג ונפל
יז	נר הנשמה שנדלק בחנוכה הוא על ידי ההתחזקות ברצונות טובים מתוך הקצת שיש בו
יח	ר"ת חנוכה הוא בקשת הסליחה על חטא המרגלים כי כוח חנוכה הוא לצאת מן החושך אל אור השכל



כי מרחמם ינהגם - הכנה לחנוכה

[רעוא דרעוין פרשת וישלח תשפא]

הרחמן, שהוא משה רבינו שפתח לנו אור הדעת 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים'.

רביה"ק אומר שעיקר הרחמנות הוא לתת לאדם מה שהוא צריך באמת, אדם בריא שעובד קשה כל היום, לא יספיק לו בקבוק חלב, וכן להפך כשנותנים בשר קשה לרך הנולד, הוא לא יוכל לאוכלו. כך לגבי הדעת של האדם: בתחילה אין אדם יודע כלל מהו 'דעת', וכל קצת שיש לו - כשהוא יודע מזה מעט, זה הרבה מאד. וככל שיודע מהתורה יותר, ומתחיל ללמוד; חומש, משנה, גמרא, ומקבל את אור הדעת שמתפשט ומתגלה בשבת וביום טוב ומאור פני הצדיקים, כך הולך יותר עמוק ויותר עמוק. מאוכל של תינוק לאוכל של גדול.

האבות הקדושים הורישו לנו את הדעת דקדושה - על זה יש מלחמה גדולה בין יעקב לעשו

[ב] משה רבינו הוריד לנו בהר סיני את הדעת לדעת שאנכי ה' אלקיך. אברהם יצחק ויעקב

עיקר הרחמנות הוא להכניס באדם דעת והוא לכל אחד כפי מה שצריך

[א] בספרים הקדושים מבואר שחנוכה הוא גמר החותם דיום הכיפורים, במאמר זה רבנו פותח את ענין זה - מה שאנו צריכין לזכות לחנוכה לאור חתימות יום הכיפורים.

רבנו מתחיל המאמר בפסוק 'כי מרחמם ינהגם': מנהיג ישראל הוא רחמן, יש לו רחמנות על צאן מרעיתו, ומלמד רבנו שהרחמנות הזו ענינה שהצדיק מנהיג את האדם לתוך הדעת דקדושה - לדעת האמיתית.

יש רחמנות פשוטה, כגון לתת סעודה לעני; נותנים לו היום, אבל מחר הוא צריך עוד סעודה, פרנסת יום יום. הרי שהרחמנות הזו לא הושיעה אותו באמת. אבל כשעושין חסד עם אדם ומכניסין בו דעת, זהו עיקר הרחמנות, זה עיקר החסד והצדקה. כי עיקר התענוג הוא הדעת, עיקר החיות והתכלית הוא הדעת - הדעת זה מה שמשנה את כל האדם.

מהיכן לוקחין הדעת? מהמנהיג האמת, המנהיג

אבינו לא הולך אל המלחמה הזו באופן כזה הוא לא 'שורף' מיד את עשו, אלא אדרבה הוא שולח לו דורון 'למצוא חן בעיניך'. כי עבודת יעקב זה לא 'לשרוף' ולבטל את עולם ה'עשיה', אלא בתוך עולם העשיה למצוא 'חן' יהודי. להסתכל על העולם ולראות את החן דקדושה, את השראת השכינה - חן כבוד מלכותו יתברך, שהוא החן של יהודי. כי מהותו של 'חן' הוא אור שמתנוצץ מתוך החושך - אור הקדושה שמאיר מתוך חושך עולם העשיה.

ענין עשו הוא התגברות מדת הדין מחמת ירדותיו של אדם

ד ענין עשו הוא התגברות מדת הדין שמתגברת על אדם מכוח הירידות שלו. יש לאדם נשמה חלק אלו"ה ממעל, 'מאן דנפח מתוכו נפח', נפש שמשגת את בוראה, ויכול לעלות ולהשיג תפילה בכונה, להרגיש את התפילה, לחיות עם אמונה ולחשוב מאחדות ה' - אבל בעוה"ז יש נסיונות, מדת הדין לוחם על האדם שלא יגיע למה שצריך להגיע, מדת הדין גורם שאין האדם יודע כלל מה הוא צריך לעשות בעולם. כי מחמת מדת הדין בחינת 'עשו' נסתר ממנו כל 'דרך העבודה' השייכת לנפשו, ואינו מוצא את העצה הנצרכת לנפשו; הן ברוחניות והן העצה שצריך בגשמיות לפרנסה ולישוב הדעת.

עשו גם חוטף ומפסיד את פרנסת בני ישראל: הרי יהודי בנו של מלך מלכי המלכים, ראוי שיהיה לו שפע רב טוב, עשירות וברכה אמיתית כמו שה' באמת רוצה לעזור לנו, אלא שעשו - מדת הדין, עומד ומקטרג, לוקח ומפסיד.

גילו את הדעת שמלא כל הארץ כבודו בכל העולם. וסביב הדבר הזה הוא מלחמת יעקב ועשו שבפרשתו.

בזמן האבות הקדושים היה העולם עומד אלפיים שנה, והיה עולם של עבודה זרה, לא ידעו אנשים כלל בעבור מה הם חיים, לא ידעו כלל מהשי"ת, אלא היו עסוקים כולם רק עם העולם הזה, כל אחד עם הדאגות שלו, הצער היגון והאנחה שלו - לא היה זמן לחשוב על התכלית.

אבל האבות הקדושים גילו את הדעת בעולם, וזוהי הירושה שבדם שלנו; מאברהם אברהם - שגילה בעולם את חסד השי"ת, ומיצחק שמוריש לנו את הכוח להיות מרכבה ליראה ופחד השי"ת, ומיעקב בחיר האבות שהוריד לבניו אחריו את מציאות התורה בתוך העולם הזה - בתוך הבית של לבן הארמי.

יעקב אבינו הנחיל בנו את השכל והדעת דקדושה, 'יעקבני' תרגומו 'חכמני', שהוא השכל איך להיות בעוה"ז אבל לא להשתקע בו. זהו חכמה דקדושה שמנחילים בנו אבותינו הקדושים, לדעת שאנחנו באנו לעולם לתקן אותנו ולהמליך בו את הקב"ה. ועל הדבר הזה יש מלחמה גדולה ותמידית - מלחמה בין יעקב לעשו.

עבודת יעקב הוא לירד לתוך מציאות 'עשו' 'עולם העשיה' ולגלות שם את החן דקדושה

ג **מובא** בספה"ק שליעקב אבינו היו שש מאות אלף מלאכים, ואם היה רוצה היה שורף את עשו במלאך אחד של אש. אבל יעקב

לעומת זאת החשמונאים כבשו חזרה את ארץ ישראל מידי הטומאה - היה נס נפלא ונורא כזה - אבל אנשים לא הבינו שהיה כאן נס.

כך נעשה עימנו בכל עת: הקב"ה עושה כל כך הרבה ניסים בכל שעה, ואין העין רואה. יש מעלינו כוכבים ולבנה ושמש שמסובבים בתהלוכותם בפלאות וניסים ואין זמן לאדם להסתכל למעלה, לראות מי ברא אלה.

הקב"ה שומר על בניו בדרך נס, 'מדבר מלטתנו מחלאים רבים ונאמנים דיליתנו' אבל אנו לא יודעים איך להודות ולהלל. כמו כן אין אדם שם ליבו אל הנסים שיש לו בפרנסתו, ה' תמיד עוזר והכל מסתדר לטובה, אבל אדם רק רואה את הדאגות ששם מול עיניו, ושהוא מזדקן ומתייוון, מתנוון ונחלש. כשנופל האדם מהדעת ואינו רואה את חסדי וניסי השי"ת הסובבים אותו שולט עליו כוח של טיט היון היינו כבידות ומאסר בתוך בור הקליפות.

זהו עשו - מדת הדין שגורם לאדם שמתרחק מאד מהשי"ת, וכך כשמוגיע לתפלה הוא ביבשות וקרירות וליבו בל עימו, שוכח לחשוב המילים הקדושות של התפילה, לזכור מציאות ה' אלקינו ה' אחד, להתדבק בגדולת ה', בדביקות עלאה.

הבעש"ט גילה מהו דעת ושכל דקדושה | עשו מעלים את אור הדעת ועל כן אין תורתו של האדם מועילה לו להזדכך ולהתקרב להשי"ת

[ו] היום יארציט דההייליגער מגיד זי"ע, הוא הכניס את הדעת בעולם, את מקיפי הדעת שהם אור הבעש"ט הקדוש שגילה מהו

ובודאי יש בזה הרבה המתקות, כי הקב"ה מחשב מחשבות עמוקות בזה לטובת בני ישראל, אלא שמחמת מדת הדין אין באדם את השכל להבין שכל הקושי וההסתרה העוברת עליו היא לטובה, ואין לו שכל לראות ולהאמין שהנה הנה ישועתו קרובה מאד מאד.

כך הוא דרכו של עשו שלוקח ממנו את העינים שלא יראה ניסים, שלא יראה השגחה! נעשים לו ניסים הרבה מאוד, ואינו רואה את הנס - - -

הנס שנעשה בימי חשמונאים היה גדול מציאות מצרים אלא שלא שמו לבם לזה | כמו כן נעשה עימנו שלא שמים אל לב חסדיו וניסיו יתברך

[ה] בזמן החשמונאים כמעט כל ישראל אבדו את הדעת דקדושה: כך הוא עשו מדת הדין שגורם שאדם הופך להיות כמו יווני, היינו שמאבד את היהדות שלו, אין לו שום הרגשה כלל בדבר שבקדושה.

באותו דור הנפילה מהדעת היה באונס, היוונים הכריחו את כלל ישראל ליפול מהיהדות לגמרי, 'כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל'. היוונים באו בצבא אדיר, הכינו תכסיסי מלחמה מחודשים מאוד, כמו ממלכה אדירה שיש לה כלי זין וחידושי קרב שאין לאף אחד בעולם, והנה באו יוחנן כהן גדול ובניו כמה יחידים בלי שום כלי מלחמה ועמדו ולחמו בהם. היתה מלחמה אדירה וכמה אנשים יחידים עמדו ונצחו המלחמה - זה היה נס יותר מציאות מצרים, שם לא כבשו את ארץ מצרים, רק יצאו משם,

האדם התפארות של כבוד דעוה"ז, כסף וכבוד, ואז מכנים בו אש של קנאה על שהשני הצליח בעושר וכבוד ואני לא – כך מותיר את האדם בוכה את החיים שלו, ורחוק מלהודות ולהלל להשי"ת ומלראות את הנפלאות שעושה איתו השי"ת בכל עת.

הדעת דקדושה נמשכת רק בכוח הצדיקים

[ז] את המאמר הזה שרבינו מלמד בו על המשכת הדעת דקדושה הוא פותח בפסוק 'כי מרחמם ינהגם': כי אין יכולין לקבל את הדעת דקדושה רק בכוח הצדיקים, הדעת נמשכת אלינו באור הצדיקים.

כדי לקבל את התורה משה רבינו עלה לשער הנ' וכך המשיך לנו תורה. זהו גדולת הצדיקים המופלגים במעלה מאד, הצדיקים הקדושים שאנו הולכים לאורם, שהם ממשיכים תורה התחדשות וחיות ותקוה טובה לכל יהודי. רשב"י, הבעש"ט, המגיד, ותלמידיו, מהם הוא היסוד לדעת מהי האמת – מהו האמת בעולם. אלו הם הצדיקים שנאמר עליהם 'כי מרחמם ינהגם' שמנהגים את האדם ומוליכים אותו אל השכל האמיתי – שידע מה שצריך לדעת בעולם.

אלא שמלחמתו של עשו בעולם הזה גורמת שהאדם שוכח מן הכל! בעולם הזה יש מלחמה תמידית בין יעקב לעשו – להחשיך ולהעלים את מה שיעקב אבינו מגלה בעולם.

יעקב מגלה את הדעת שהקב"ה מלא כל הארץ כבודו, ושצריך אדם לחשוב מחשבות של אחדות ה', לעשות מעשה מצוה עם

השגות אלקות, מהו הדלקת נר השכל, מהו שכל דקדושה.

השכל דקדושה אינו רק להבין גמרא ופוסקים ותענוג חכמת הלימוד, בזהר הקדוש מתגלה שעיקר התענוג דקדושה הוא על השי"ת – להתענג על מציאות ה' ואחדותו, מהידיעה והאמונה שהוא נמצא כאן, עמך ואצלך, והוא שמח מלימוד התורה שלך. אבל כשאין את אור הבעש"ט לומדים תורה בעירוב טוב ורע יחד עם פניות וגאוה שזה גורם שהעיקר חסר מן הספר – שאין התורה מביאה את האדם למנוחה ומתיקות, לתפילה בהתלהבות ולהתחזקות במלחמה האדירה נגד עשו שהוא כוח הסט"א שמנסה ומפתה את האדם בנסיון בכמה בחינות. וכיון שחסר לאדם אור התורה שיזכך אותו ויתקנו אדם הולך ומתגשם ונאבד לו האיידלקייט, עד שנרדם לגמרי, עובר עליו ירידות וערבובי מחשבות זרות בעת תורה ותפילה, ולא יכול לעסוק בתורה ומצות כראוי – כל זה מחמת גלות עשו שמפסיד ומעלים את הדעת דקדושה שמגלים תלמידי הבעש"ט באור נשמתם ותורתם!

היוונים גזרו על עם ישראל 'כתבו לכם על קרן השור וכו': מהו שור? שור ענין של דבר יפה ומפואר, במצוות ביכורים הביאו שור שיש בו יופי ופאר – שור בעל קרניים – 'קרניים' הוא בחינת התפארות.

והענין בזה הוא שהיצר הרע מפיל את האדם מהדעת דקדושה שמביאה לו התפארות נפלאה מהאמת, מקרבת השי"ת וכבודו שמתעלה על ידו, ותחת זה הוא 'מנפח' בלב

היה בתפארתו; זהו האמת של הבעש"ט, האמת של המגיד זיע"א. ורביה"ק מסר נפשו להחזיר לנו חזרה את האמת הזה כבראשונה, להאיר בכל יהודי טעם של דעת. וזה עיקר החסד שאפשר לעשות עם אדם בעולם הזה כי כמו שאדם צריך מים לשתות, אויר לנשום ופרנסה לבית, כך צריכין פרנסה לנשמה.

את הדעת צריך לקבל כל יום מחדש
| הצדיקים ממשיכים עלינו 'נשמה
חדשה' – 'מקיף חדש', המלוכשת
בתוך תורחם

ח את הדעת הוא צריכין לקבל מחדש בכל יום מחדש: זהו כוחם של התורות שגילה והמשיך רבינו לעולם שהם 'ענין שמתחדש' – 'נחל נובע מקור חכמה'. אלו הם מקיפי הדעת שנמשכים תמיד מחדש. 'מקיפי הדעת' ענינו שהאמת הוא מאירה בלבך ואתה קונה עם הידיעה הזו ישוב הדעת – שהדבר מסתדר ומתיישב בדעתך. וזה נעשה ע"י התבודדות, שכך באים ליישוב הדעת עם הידיעות שהצדיקים מכינים בנו. ובזה יש התחדשות המקיפים הללו בכל יום כל יום המקיף שלו. זהו ענין של 'מקיף' שמחדש את הנפש בהתחדשות – שהאדם נעשה כאילו עכשיו נולד, בריה חדשה.

הצדיקים הקדושים ממשיכים אלינו התחדשות הנשמה: כי כל הרהור תשובה שיש בעולם הוא בא בכוח וזכות הצדיקים המופלגים שורשי נשמות ישראל וזוהו נמשך באדם 'נשמה חדשה'. כי הצדיקים הללו כל עסקם ועבודתם הוא לעורר ולהמשיך מדות הרחמים הרחמים בעולם ולבטל מדת הדין,

שמחה וחיות וגישמאק – ממש גן עדן, ובין מצוה אחת לחברתה לומד תורה עם גישמאק, מברך ברכה לעבעדיק עם יראת שמים, ויש לו כח לשוב בתשובה ולטהר את נפשו, ועוסק בזה בכל יום בהתחדשות בזה. יעקב אבינו מכנים את הדעת האמת בעולם שתכליתו של אדם הוא לחשוב מאחדות ה' בכל יום ובכל מצב מחדש, לתפוס מצוות מחדש, לברר ולתקן את העולם מחדש, לתקן את העולם. זה נקרא חיים אמיתיים, חיים טובים של תכלית וגן עדן, ועי"ז נעשה 'שמחו בה' וגילו צדיקים', כנודע הניגון של המגיד הגדול בפסוק זה, גוואלד איזה שמחה וחיות! אנו שמחים בה!

זהו המצוות שמשה רבינו הוריד לנו מהר סיני – מצוות שבהם יכולים לחיות בעוה"ז. כשהיה ביהמ"ק היו חיים כך: חיים עם השי"ת בבהירות נפלאה בתוך העולם הזה, בבית שני היה התגברות הדין של יון הבאים מכוחו של עשו והפילו את העולם לחושך גדול – 'חושך זה יון', עד שעשה הקב"ה את הנס הגדול בזכות הצדיקים בית חשמונאי שהיו המושך לאנשי כנסת הגדולה, שמעון הצדיק, שמעון בן שטח. [כי הנס של חנוכה היה בסוף תקופת הזוגות].

מזה הוא החיות שלנו עד שיבא משיח צדקנו במהרה – מכוח הצדיקים שמוסרים נפשם להנהיג את ישראל ברחמנות. הצדיקים הללו אינם נחים ושותקים כלל, אלא מוסרים נפשם בכל עת להכניס בעולם את האמת כמו שהיה בתחילה, כמו שהאירו אותה האבות הקדושים וכמו שהתגלתה לעין כל בזמן שבית המקדש

הבעש"ט בעולם: את מציאות עבודת אהבה ויראה, את אור השבת והדבקות בהשי"ת, זכרון התכלית והאמונה באחדות ה' - והמנהיג הרחמן מכניס את כל זה גם לנו, לתוך הארץ, עד לתוך הארציות שלנו.

הצדיק הרחמן מלמד גם את ה'דרי מטה' איך לא להיות עסוקים בעצמם אלא להיות דבוקים בהשי"ת בלימודים שיחזקו וירימו אותם - שידעו ש'מלא כל הארץ כבודו' והשי"ת עמך ואצלך ולכן אין לך לחשוב מעצמך אלא תחשוב מכבוד השי"ת שמלא כל הארץ.

זהו עיקר הרחמנות: כי כשאדם עסוק בעצמו הרי הוא יורש גהינם בעוה"ז. רבינו מעורר ומקיץ אותנו "יש לך אח עשו, הוא 'משגע' אותך כל היום, ברגע אחד תצא ממנו, תברח ממנו, הרי כבוד ה' נמצא כאן, הוא מחיה כל הבריה ועושה איתך ניסים ונפלאות, תתעורר, עשית עכשיו כבוד ה' שמרת שבת, תראה איזה חן אמיתי יש לך בעיני ה', תראה כמה שמחה יש בזה, כמה ה' אוהב אותך, תראה את המתקנות שה' מתפאר איתך".

בספרי רבינו יש לימודים נפלאים לאין מספר איך מכניסים בלב התחזקות וכוח להתחדש מחדש ב'פרישקייט' ושמחה. כשאלו הלימודים נכנסים בלב האדם - בזה הוא מחובר לדעת של הרחמן האמיתי.

הצדיק מכניס בנו את ההתחזקות הזו יחד עם רצון וכיסופים למדרגה גבוהה

[י הצדיק מכניס בנו את לימודי ההתחזקות הללו יחד עם מה שנוטע בנו שאיפה ורצון

ועל ידי זה נמשך באדם 'נשמה חדשה' שהוא 'מקיף חדש' וה'מקיף' הזה נמשך ויורד אלינו מלובש בתורה שמגלים הצדיקים. כך כשאדם מדבק עצמו לתורת הצדיק נמשך עליו נשמה חדשה המחדשת אותו מכף רגלו ועד ראשו - זהו גדולת עבודת רביה"ק שהתייגע ומסר נפשו שיהיה בעולם בחינת 'כי מרחמם ינהגם'.

הצדיק הרחמן כולל שני כוחות 'איה ומלא' | בזה עיקר הרחמנות, ליתן לכל אחד מזון הצריך לו

ט] הצדיק הרחמן כולל שני כוחות - 'איה' ו'מלא': כי הרחמנות היא ליתן את המזון הצריך לכל אחד כפי כוחו וענינו. כשאדם חלוש צריך כוס תה, אם אין נותנים לרפה כוח וקטן מה שאינו יכול להכיל יוכל לגווע ח"ו מרוב חולשה. כך הוא כלפי המשכת הדעת: נשמות ישראל הם חלושים, כשיאמרו להם שצריך דווקא ללמוד דברים גבוהים, אין להם שום שייכות לזה; כשאומרים לאדם הטרוד שצריכין ללמוד דוקא בעמקות, הוא רואה עצמו מחוץ למצוות לימוד התורה כי הוא עסוק בפרנסה, בקושי יכול להתפלל.

לכן רבינו המנהיג הרחמן ייסד רבינו דעת לכל יהודי, גם לדרי מטה, שידעו כי 'מלא כל הארץ כבודו': להכניס דעת גם ב'דרי מטה' שלא יהיה האדם עסוק עם הכבוד של עצמו 'מה אני ומה יהיה איתי'. כי הנה כל מה שנמצא בלב ובראש האדם, שם כל היסורים של האדם, כל החיים שלו שטיק היסח הדעת ולא יודע מה לעשות בחיים, מי יוכל לרחם עליו? אלו הם העצות של רבינו שיורדים לכל מצב, שמוריד לכל אדם את כל מה שגילה

בהשי"ת בברכה; מהו שבת, מהו יו"ט זהו צמצום השכל שאנו מקבלים על ידי התורה.

על ידי הימים טובים מדאורייתא עוקרים את עמלק, על ידי חנוכה שהוא מדרבנן עוקרים את קליפת יון

[ב] רבינו מלמד שבכוח היו"ט הוא עיקר מלחמת עמלק כמ"ש בסימן ל' שעל ידי קדושת והארת היו"ט זוכין ללמוד השגות אלקות ובזה עוקרים עמלק.

והנה בימים טובים שמדאורייתא עוקרים את עמלק, ואילו בחנוכה שהוא מדרבנן הוא זמן לעקור את קליפת יון, שהוא בחינת עמלק של 'נגה', דהינו לא רע של ג' קלפות טמאות אלא כביכול 'עמלק כשר'.

לזכות לקבל מחג החנוכה את הכוח 'לשסף' את עמלק, הוא על ידי 'כי מרחמם ינהגם' - על ידי הצדיק שמכניס ברחמנותו בלב האדם נקודה של אור, נקודה של שכל ולב ששייכת אפילו לאיש פשוט ביותר - שיהיה לו לב שמאיר בו קרבת ה'.

הצדיק פותח את עיני ישראל: "תראה מה שיש לגוי, כלום ממש, תראה את עשו, יעקב שולח בהמות וגמלים לעשו, בזה הוא אומר לו כביכול 'קח לך את הבהמיות שלך, אני צריך משהו אחר לגמרי, אור אמת של מצוות נצחיות'".

וזה האור יורד להאיר אפילו ביהודי פשוט, לדעת כי מלא כל הארץ כבודו, ה' איתך ואצלך, הוא שומע את הברכה שלך את התפילה וההתבודדות שלך, כשאתה שופך

להגיע למדרגה אמיתית בעבודת ה': כי ה'מלא' שהוא לימוד ההתחזקות הוא כלול ב'איה', שהוא לימוד ההתעוררות והכיסופים. וזה תלוי בזה - ההתחזקות תלויה ברצון והכיסופים: כי מקומה של ההתחזקות בנפש האדם דיקא כאשר יש לו רצון! כשאינו לו רצון להשי"ת, הוא לא צריך התחזקות, יש לו 'השגות' אחרות; הוא תפוס בממון, או בשאר הבלים. רק כשיש בו רצון והשתוקקות לעלות בהר ה' אזי יש מקום להתחזקות.

קליפת יון הוא מציאות מדת הדין |
ההצלה מקליפת יון הוא התורה
הקדושה

[א] קליפת יון' היא מציאות מדת הדין שיש בעולם, מדת הדין שבאה להפסיד את האדם משני העולמות - שירש גהינם בעולם הזה ובבא. היוונים מבלבלים האדם עם חכמות חיצוניות, ממון, כבוד, רצון להשיג נכסים ומעמד - ושוכח את החיים הטובים של עבודת ה' ואת תכליתו בעולמו.

ההצלה מקליפת יון היא התורה הקדושה 'אין לנו שיוור רק התורה הזאת': ובחנוכה הוא הזמן להתחדש בלימוד תורה שבעל פה, [ובאמת בזמן נס חנוכה התחיל המשנה והגמרא].

כשיהודי לומד תורה הוא מקבל שכל דקדושה שהוא צמצום וכלי שאיתו יכול לבוא אל השי"ת. 'מאימתי קורין את שמע' - איך אומרים ק"ש דהינו איך באים לפני השי"ת במצוות ק"ש, איך אומרים ברכה ובאים לדבק

קליפת היום, כי בכוח הארת החנוכה - כל העצות, שהם המקיפין של הצדיק יורדים ללב האדם, עד לתוך מה שעובר עליו ו'למעשה' ממש. כי גדולת חג החנוכה הוא להאיר את אור האמת - אור המקיפין הקדושים שמגלים הצדיקים, עד למטה מעשרה טפחים, לתוך ה'חוי' וזמן החשיכה שעובר על האדם.

הבריא צריך מאכלי 'בשר' שהם בחינת 'לחמה וינה' של תורה ודרכי העליה מדרגא לדרגא | לזכות לזה הוא על ידי צדיק שבבחינת 'כל' והשורש הוא בבעש"ט הקדוש

יד] רק הצדיק האמת שזוכה לבחינת 'כל', [לכלליות דרכי העבודה 'איה ומלא'] יכול ליתן לנשמות ישראל הרעבות והצמאות, את המאכלים שהם צריכים.

כי כששומעים התחזקות שהוא בחינת 'מאכלי חלב', אין די בזה. הרי יש אנשים שצריכים בחינת 'מאכלי בשר': מי שעובד כל היום עבודה קשה לא די לו בכוס חלב, הוא צריך מזון של בריאים שיחזק כוחו. כך הוא הנמשל: כל יהודי יש לו נשמה והיא משיגה ומרגשת אלוקות, ודורשת לטעום משהו טוב - מלחמה של תורה ומיינה של תורה. הנשמה רוצה לחיות עם לימודי הזה"ק ועם כתבי האריז"ל.

לבך לפני ה' בפשיטות, שאין למעלה מזה, ה' שומע את האנחה שלך, ה' רואה את התשובה שלך, את הרצונות שלך.

בלימודי הצדיק יש הרבה נקודות של שכל וצריכין ליקח נקודה אחת בכל פעם ולהשאיר ולהכין עוד להמשך

יג] בלימודים הללו של הרחמן האמיתי, יש הרבה מאוד נקודות של שכל שמאירים. והדרך הוא שבכל פעם האדם מקבל מזה קצת, וצריך שהוא יכין עצמו לקבל עוד נקודה של שכל לאחר כך; כמו אדם השותה משקה מן הכד ומשאיר בכדו משקה שירוהו למחר, כך בלימוד ספרי רבינו, יש לחיות עם שכל חיזוק אחד ולהשאיר עוד שכל של חיזוק - להכין לנסיון הבא*. לדעת שה' איתך ואצלך, כבוד ה' הוא אצלך; ה' צריך את הדרי מטה - צריך אותך; ה' רוצה בית יהודי עם פרנסה ובריאות, הוא רוצה את המצב שבעוה"ז, הרחוב הזה, הדומם הזה, הצומח הזה, אש מים רוח עפר הזה שאתה רואה, ה' רוצה שתקח את כל העולם ותמליך את השי"ת עליו.

ויש למנהיג הרחמן הרבה מאכלים להחיותנו בהם; הרבה עצות של התחזקות, איך להתפלל, איך חיים חיים של יהודי בעולם הזה. וחנוכה הוא הזמן שזוכין להכניע את

* כלומר שאין לאדם לדחוק עצמו להבין מיד הדבר עד תומו, אלא יילך בזה תמיד מדרגא לדרגא במתינות, בתחילה יקבל את שכל החיזוק בהבנה קטנה לפי ערכו, ולא יהרוס לעלות מחוץ לגבולו להבין תכף הדבר עד הסוף וכיוצא, אלא ימתין עצמו לקבל בכל יום עוד הארה ועוד הארה מזה השכל וכך יילך מדרגא לדרגא ויזכה ל'מזון' וחיות של חיזוק חדש בכל פעם. [זהו כמבואר במאמר שצריכין בחינת 'שתיקה', ואכמ"ל].

התורה שיש לנו מהבעש"ט הקדוש ותלמידו המגיד זיע"א הם דיבורים קצרים - רבינו מאריך ופותח את כל העניינים. רבינו מראה לך איך לקום גם לאחר שאתה נופל, כמו שמוליכין ילד לחידר שלוקחו אביו בידו ובתחילה מושכו המלמד במיני מתיקה, מלמדו הא"ב ולאט לאט מטעימו ומחכימו יותר עד שנבנה שכלו, כך הצדיק האמת שהוא אב רחמן ומלמד נפלא, ממשיך עלינו את כל הלימודים הקדושים של הצדיקים לכל אחד כפי מקומו ושעתו.

חנוכה הוא זמן של 'חינוך' | הצדיק מחנכנו לתפוס נקודה אחת של שכל וללכת איתה ובזה מקבל אדם בנים של שכל חדש

טז זהו חנוכה: חנוכה הוא זמן של 'חינוך' - חוזרים לחידר - נכנסים אל המלמד והמרפא המופלג במעלה, שיעורר ויקיץ יחבוש וירפא.

'חינוך' הוא דבר קשה, כי בתחילה הילד לא מבין משנה וגמרא, וכביכול מוחו קטן ואטום. כך כשנכנסים לתורת רבינו: בתחילה בקושי והאדם מבין תורה בלקוטי מוהר"ן, צריך פרק זמן של שנה שנתיים שלש, עד שנפתח לו הבנה בתורה בלקו"מ, וכן בלקוטי הלכות אף שיש פירושים נדמה לאדם שלא מבין, וטועה לחשוב שלימוד זה לא שייך לו.

אבל כשאדם מקבל את לימודי ההתחזקות שב'חידר' של רבנו יודע איך נכנסים לתוך תורתו של הצדיק. "אל תהיה נבהל לתפוס הכל באכילה אחת: קח תורה אחת עם הלכה אחת בליקוטי הלכות, תלמדנה כראוי ותהיה איש אחר לגמרי".

והנה אין אדם יכול להבין מה שכתוב שם באמת ובוודאי שלא יזכה לחיות עם זה למעשה, רק באורו של הבעש"ט שפתח לנו את עמקות ואמיתות העניינים שבסתרי תורה אלו - איך לחיות עם זה למעשה. הבעש"ט הקדוש גילה דרכים ופתח נתיבות איך זוכים להיות יהודי נקי בזה העולם, שהוא בחינת עבודת ה'דרי מעלה' - ה'איה' - וההתעוררות.

וכמה שאדם הולך בדרכיו ונעשה נקי יותר, כך הוא מתרומם יותר להיות כולו מרכבה להשי"ת, עד שאין עושה שום תנועה אחת בלי עבודת ה', בלי התלהבות ויראה ודבקות, וכך זוכה להגיע אל המקום שנשמתו רעבה וכוספת אליו.

כל זהו מכוח אורו של הבעש"ט, כי שורש כוח הצדיק שהוא בחינת 'כל' הוא מהבעש"ט הקדוש, שגילה בעולם מהו אמונה, מהו דעת.

רבנו ממשיך לנו את אור הבעש"ט כפי שחיה

טז אך בדורות אחרונים נהפך ענין הבעש"ט לדבר שנקרא 'חסידות' שהוא באמת דבר נפלא מאוד, שבזה נשארים יהודים ביהדותם; אך רביה"ק הצדיק הרחמן ממשיך את חיות אור הבעש"ט כמו שהיה, והוא מכניס אותנו לתוך הנתיבות ודרך הקודש שגילה הבעש"ט בעולם.

ב"ה יש בכל דור עובדי ה' שלומדים ספרי הצדיקים, הנשמה דורשת וצמאה, אבל צריך מלמד הגון - רבי אמת, שיתן לנו עצה איך לקבל האור, איך אני נכנס לזה באופן שזה מדבר אלי, איך אני יכול לחבר את המחשבה לאחדות ה'.

הרחמנות שיש לו על בני ישראל, כי רק בזה יש ניחא ושובע לנשמה, שזה התכלית של כל אדם וזה מה שהנשמה שלו רוצה באמת.

לקבל לימודים אלו צריכין 'התחדשות' ובחנוכה הוא זמן ההתחדשות הזו

יח] אלא שבשביל לקבל כל זאת צריכין 'התחדשות' - צריך להתחדש איך לחנך לחיות כמו שיהודי צריך לחיות.

ההתחדשות הזאת אנו מקבלים בחנוכה, שאז נכנסים מתחילה כקטן הנכנס בראשונה אל ה'חידר' להתחנך שם. חנוכה הוא זמן בו אנו לומדים איך להכנס בתוך החינוך הזה יום ועוד יום ועוד יום, עד שיבא יום השמיני וילמד אותך איך להדליק נר מחשבתך - נר השכל והדעת, באופן שהוא יהיה דולק, מחמם ומלהיב אותך כל ימות השנה. ולא יכבה ע"י היוונים; על ידי תאוות הממון, האכילה, ושאר הבלבולים החונים סביבתו של אדם.

יעקב אבינו מכניע את עשו על ידי הכנעת החן הנפול | עיקר הזמן להכנעת החן של שקר והרמת חן האמת הוא חנוכה

יט] בפרשת וישלח יעקב מכניע את עשו על ידי בחינת 'למצוא חן בעיניך'; דהינו שיעקב אבינו מצא ופתח דרך לדורות עולם איך לדחות ה'חן' של שקר שבעוה"ז שהוא בחינת עשו, ולהעלות החן של אמת לדביקות בה'.

בזה הוא עבודת חנוכה שהוא מלשון 'חן': כי עיקר עסק קליפת יון היה לעשות מציאות, להגדיל, וליתן חשיבות ל'החן של שקר'. בכל

זה גדולת רחמי הצדיק המופלג הזה שבנקודה אחת של שכל אמת שמאיר ממנו לאדם, נעשה בתוכו מציאות אחרת של 'בנין השכל' - איך להסתכל על העולם בעין האמונה ובשכל דקדושה. וכל זה נבנה אצל האדם יחד ידיעה תמימה חזקה מאוד - שאין שייך נפילה כלל - יש רק נפילה של גאווה, אבל באמת כשאדם מסכים בנפשו לקבל את דרכי לימודיו של הצדיק הוא יודע ש'נפילה היא תכלית העליה וההתרחקות היא תחלת ההתקרבות'.

זהו המתנה הגדולה שבאה לנו בחג החנוכה, שאנו נכנסים לתוך 'כי מרחמם ינהגם' - לקבל מחדש לקבל כל אחד את הרחמנות של הצדיק לפי דרגתו.

רבנו מכניס את כל נשמות ישראל ובכל מצב לתוך עבודת ה' לכן מאריך שיש דרי מעלה ומטה

יז] רבנו בא בכדי להכניס את כל נפשות ישראל לתוך עבודת ה' ושיהיה האדם בכל מצב שהוא בתוך עבודת ה' ולא רק זה - אלא שיזכה האדם תמיד לילך מדרגא לדרגא: לכן הוא מאריך במאמר זה שיש דרי מעלה ודרי מטה. ה'דרי מטה' מקבלים את מזון ההתחזקות שצריכים לו, וה'דרי מעלה' מקבלים מהצדיק כוח לעלות ולידע שכביכול עדין לא התחיל בעבודת ה'.

הצדיק מעוררם להתחיל להתמיד הרבה בתורה, בגמרא ובש"ע, להכניס בלבו זכרון דקדושה - זכרון עלמא דאתי בכל מעשיו, לעסוק בתפילה בכונה ולטהר נפשו בהתבודדות, בהשתוקקות וכיסופין, בהתלהבות ורצון להשי"ת. וזה

מלחמת יון היא בימנו בכל עז |
הנצחון הוא כשאוחז בדעת של
המנהיג הרחמן

כ] מלחמת יון יש בימנו בכל עז: כי חכמה יוונית יש גם בימינו. כל החכמות חיצוניות ודברי הדוקטורים למיניהם, הכל חכמת יון ממש. יהודי יודע שאין צריכין אלא רק אמונה ובטחון בהשי"ת לבד.

צריך להלחם בכל יום מחדש ביוונים על ידי ה'דעת' של המנהיג הרחמן: "תזכור שיש לך מצוה להאמין בה", תזכור שיש מצוה של בטחון - בטחו בה' עדי עד". "אל תבכה שאתה רחוק מה', ושכחת כבר לגמרי ממנו, כי יש לך רבי רחמן, 'כי מרחמם ינהגם' והוא מלמד אותך שעיקר הנחת רוח שלפני השי"ת הוא מגושי עפר - ממי שנפל ומתחזק".

הנשמות של צדיקים המופלגים שעולים למעלה, יודעים שזה עיקר הנחת והתענוג של הקב"ה שיהיה מציאות של 'בר דעת בעוה"ז'. הם יודעים שעיקר שעשועיו יתברך הוא לא רק למעלה, ממי שעולה להשיג נועם העליון, השגות אלקות נצחיים בעוה"ב, אלא עיקר נחת רוח של השי"ת הוא מיהודי פשוט בעוה"ז, ממי שיושן כל השבת, אבל סוף סוף עושה קידוש, ממי שכנפל, חוזר בתשובה ומתבייש. זה עיקר תענוגו של הבורא יתברך - 'ואבית תהילה מגושי עפר ומקרוצי חומר'.

זה מה שהצדיקים מלמדים אותנו שהשי"ת רוצה את העולם הזה וממנו עיקר שעשועיו. אבל נחת ושעשועים אלו אין יכולין לבוא רק בכח הצדיקים שמאירים בישראל את הדעת

מיני אופנים וחידושי מיני תרבות כידוע. ובחן שקר זה מילאו את העולם עד היום הזה. ולכן בחנוכ"ה שאנו עוקרים ומנצחים את קליפת יון, אנו מכניעים את החן של שקר ומועלים בכוח הנרות הקדושים את החן של אמת - החן של בית המקדש וקדושת עם ישראל.

זה ההבדל בין יהודי לגוי: יהודי הדבוק במדתו של יעקב אבינו כשהוא שותה משקה - הוא שותה 'לחיים', גוי נכדו של עשו לעומתו, שותה וודקה מר. כי הגוי דבוק בחן של שקר שהוא מציאת ההוד הנפול - 'דוה' מריר ועצב, יהודי לעומתו מחובר לחן של אמת שהוא 'ההוד' והחן דקדושה.

כשיהודי יודע מעבודת בירור 'הנחה' שהוא מציאות החן, דהינו איך לברר את העולם המכוסה בקליפת הנוגה, והוא יודע מחן של אמת, מה זה שבת ויו"ט קודש ומהו יקר החן של כל מצווה - בזה הוא מכניע את עמלק.

על כן בימים הטובים הוא עיקר הכנעת עמלק, כי היום טוב מגלה שהקב"ה נכנס בתוך העוה"ז ובכך נכנע עמלק שכל ענינו 'להפריד', כביכול את העולם הזה מהשי"ת, שכביכול בתוך 'הנוגה' והגשמייות הקב"ה אינו נמצא ח"ו.

פסח הוא תחילת המועדות, ההכנה לפסח הוא חנוכה ופורים. חנוכה הוא ההארה הראשונה של השנה שאנו 'מתחנכים' איך להתחיל לקום מכל חושך ונפילה, עד שבכוח חינוך זה אנו זוכים ל'פסח' בו אנו יוצאים ברכוש גדול לחרות עולם, עד שמקבלים את התורה בשלמות המדרגות.

האמת הנקי ה'חתום בחותם הכה"ג הוא,
שעיקר הנחת רוח אל השי"ת כשאדם
לוחם לצמצם מחשבתו אל הקדושה

[כב] ה'מקיף' העליון הזה חתום בחותם
הכה"ג - אף אחד לא מבין את זה, זה חתום
וסגור מעיני כל בחותם האמת: אבל זהו
האמת הנקי - שיודעים שעיקר האדם הוא
בנין הדעת וקדושה, לצאת מכל המצב
והדאגה והמחשבה שלי, ולרצות את השי"ת.

מוחו של אדם מתנדנד כל היום כמו מחוג
השעון, היצר הרע משגע ומבלבל במחשבות,
ו'האמת הנקי' הזה, החתום בחותם כהן גדול
הוא שבזה עיקר הנחת רוח של השי"ת!
שאדם לוחם במחשבתו לצמצם אותה בתוך
הקדושה, האמונה והדעת. וזאת כמו שגילה
הבעש"ט שעיקר עבודת האדם הוא המחשבה
שלו, כי האדם נמצא היכן שהוא חושב.

נר חנוכה מדליק באדם 'הארת הרצון'
- הכוח לא לעזוב את הרצון יהיה מה
שיהיה | הארת הרצון הוא סוד נח"ל

[כג] נר החנוכה מדליק באדם את 'הארת
הרצון' והוא הלימודים שרבינו מלמד אותו לא
לעזוב את הרצון! אע"פ שהבעל דבר כבר
תפס אותו, ואתה מרגיש את טעמו המר -
אל תפול ברשתו! אלא תכריח את עצמך
להפך: במקום להרגיש את טעם היצר,
להרגיש את כבוד ה'; שהנה כן כיבדתי את ה'
במקום הזה, בזה שאני רוצה ומשתוקק לכוף
את יצרי אליו.

הטועם את טעם הדעת שרבינו מאיר לדרי
מטה ומעלה, זוכה ל'טועמיה חיים זכו', הטועם

והשכל איך עובדים השי"ת בכל דבר בעולם
הזה, ואיך מתחזקים ומתחדשים מתוך העולם
הזה המלא בלבולים וקליפות. בלעדיהם אין
יודעים כלל הלכה ולא יודעים מה ואיך עושים
רצון ה' בעולם הזה ולא יכול לבוא נחת
ושעשועים מכאן.

ה'חותם' שמאיר בנו בחנוכה הוא
הכוח ללמוד מחנוכה להתחיל תמיד
מחדש ולהשתנות

[כא] יהודי יודע שיש תכלית בעולם, יש לו
נשמה המרגשת האמת והוא יודע מאור
הבעש"ט ו'דרך המוסר' שעוה"ז אינו תכלית.
אבל איך זוכים לקרב עצמו אל התכלית
'למעשה'? הרי העולם הזה לוכד את האדם
ברשתו ואיך יזכה למה שנשמתו רעבה וכוספת?

בזה הוא מדות הרחמים העליונים הנמשכים
עלינו בחנוכה כי בחנוכה מתגלה בנו בפועל
החותם של יוה"כ: ה'חותם' הוא המציאות
ששייך לנו להתחיל התחלה חדשה, להבין
בשביל מה אני חיים בעולם, ולהשתנות; לא
רק פעם אחת בלבד - בחנוכה, אלא ללמוד
מחנוכה להתחיל תמיד מחדש. כמבואר
בלקו"ת סי' ב' שכל ענין חנוכה הוא הלימוד
איך להמשיך אור השבת לימות החול, וזה
החסד הגדול ביותר שיש, שהרי תמיד יש
ימות החול אחר שבת.

נר חנוכה הוא המשכת האור וקדושה ע"י פך
שמן טהור שנמשך ממקיפי הדעת העליונים,
מאור הכתר העליון - ממדות הרחמים
העליונים. וזהו בחינת 'חתום בחותמו של כהן
גדול' - ענין שמור מאד, מאורו דמשה רבינו,
מאורו דרשב"י ודרביה"ק.

מסמא עינו וליבו של אדם, הוא כבר רואה ברור ובלי בלבולי היצר את מה שהנשמה שלו באמת רוצה - לא רק 'חתיכת' 'עולם הבא' קטן - 'לצאת ידי חובה', אלא יותר ויותר - מהדרין מן המהדרין.

זהו כוח פתיחת העינים שזוכים בחנוכה שאז מתגלה בלב אמיתת הרצון הטהור - ה'פך שמן הטהור', שבלבו של היהודי, שאין הוא מסתפק ב'לצאת ידי חובה' בעשיית המצות ביבשות וסתמיות, אלא נכסף לאור הצדיקים, אור הרבי שמאיר בו מהו דבקות בשכל, מהו דביקות בתפלה ומהו שמחה וחיות בעבודת ה'.

זהו אור המגיד הגדול, אור הצדיקים שהאירו בעולם מקיפי הדעת, שרבינו מאיר אותם בגודל כוחו ורחמנותו גם לדורותנו אלה לכל נפש ונפש.

הצדיק 'מסבב' עם האדם סיבובים רבים של 'איה ומלא' - התחזקות והתעוררות, עד שמביאו להשגות אלוקות

כה] הצדיקים ממשיכים רחמנות לדרי מעלה, ליתן להם את מה שהם צריכים באמת: כי בתוך מה שנותנים חיזוק, צריך כל אדם שידע, שאם לא יזכה למה שהוא צריך לזכות, רחמנות גדול עליו, וכן מאידך: מאיר לכל אחד מישראל נחל התחתון, הארת דרי מטה, שה' איתך עמך ואצלך ואין ירידה כלל.

הצדיק שהוא בחינת 'כל' שהוא כלול משני דרכי העבודה לדרי מטה ומעלה, 'מסבב' עם האדם בחיזוק ובהתעוררות, ב'איה' ו'מלא', עד שמתקן את הנפש. כמ"ש בסימן ל' שבכדי לקנות השגות אלוקות צריך רבי הגון הגדול

את זה, שהוא טעמו של הצדיק המופלג - כמעט ויוצא מדעתו מרוב אור ושמחה.

זהו אור חנוכה שיורד עד למטה מעשרה טפחים, השמן הטהור של מדות הרחמים שמאיר 'נפשינו חיתכה להשם' שהוא ר"ת נח"ל - שמאיר לאדם חיכו רצונות וכיסופין.

ויש נחל העליון ויש נחל התחתון: יש נחל עליון שהוא המשכת אור הבינה לדרי מעלה, ויש נחל התחתון שהוא חיזוק והמשכת הרחמים לדרי מטה. ובהדלקת נר החנוכה מאיר בלב האדם ג' יחודים בגימטריא 'נר', שהוא חיבור נחל העליון עם נחל התחתון, דהינו הכלליות של דרי מטה ומעלה.

הצדיק מאיר בכל אדם את ה'נחל העליון', כל המקורב אל הצדיק זוכה 'לנחל עליון' כפי ערכו. המשכת הרחמים של ה'נחל העליון' מולידה באדם אמונה ובטחון ושמחה, הרחמים הללו מביאים את האדם להתבודדות שמתקן הכל, וכך בא למנוחה, לרוגע וישוב הדעת, וזה מעלהו מדרגא לדרגא עד שזוכה ליותר מזה - ליראה את ה', ולעבוד את ה' בכל דבר בזהירות ובחן אמת. "אהה, איזה חיים יכולים לחיות בזה העולם" - - - ויש עוד ועוד מדרגות ב'דרי מעלה', מה שנשמת יהודי צמאה וכוספת.

בכוח הארת האמת שבחנוכה מתגלה באדם רצון האמת לחיות 'מהדרין מן המהדרין'

כד] חנוכה הוא כוח 'מהדרין מן המהדרין': כי כשמאיר בלב האדם אור הסליחה והמחילה דיום הכיפורים ו'משא העוונות' כבר אינו

להשגה אמיתית – השגה שמביאה את האדם אל התכלית.

זהו חנוכה: להכנס אל ה'חינוך' מחדש אצל המלמד ההגון! בתחלה אל ה'חידר' של הצדיק, אל הלימודים הפשוטים וההתחזקות שמלמד, שהם בחינת 'מאכלי החלב' שלו, ומשם לבחינת 'ישיבה קטנה' של הצדיק – להכנס להשתדלות ויגיעה בעבודת ה', ומשם לבחינת 'ישיבה גדולה' – שנולד באדם מוחין אמיתיים, עד שזוכין להבין ולהשיג באמת.

העבירות הנורמים מדת הדין מונעים
תמיד את האדם מלהכנס אל לימודי
הצדיק | בכוח ראש השנה ויוה"כ
שנעשה המתקת הדין זוכין להכנס

בן] אלא מה שמונע את האדם תמיד מלבוא בשערי ה'חידר' הנפלא הזה הם העבירות והירידות שמעכבין את האדם מלהכנס פנימה, שהם תופסים אותו ברוח נכאה ומרה שחורה. זהו כוח מדת הדין שאוחז בה עשו – שאע"פ שאתה מנסה לא מצליח להכנס, ממדת הדין הוא נעשה מה שנעשה עם האדם, השם ירחם.

על כן ההתחלה לצאת מתחת ידו של עשו ולהכנס בשערי הקדושה הוא בראש השנה ויום הכיפורים שבהם נעשה המתקת הדין, [וכמבואר שהתגלות הפעולה של ר"ה ויוה"כ זוכין בחנוכה] ובכוח המתקת זו אנו יכולין להתחיל להתחלה חדשה בשנה החדשה.

מכוח התחלה זו אנו זוכין להכנס אל שבתות החורף שבהם נבנה בנין הקדושה של כל השנה. כי בשבתות החורף אנו קוראים בחומש בראשית ששם הוא מעשה האבות,

ביותר, שיידע איך לסבב עם האדם סיבובים רבים כדי להביאו להשגות אלוות.

כי השגות אלוות אינו ענין הנקנה ביום אחד אלא צריכין לזה זמן רב וסיבובים רבים של 'איה' ו'מלא', התחזקות והתעוררות. כך הוא גם כן הבנה בספרי רבינו שלא בא ביום אחד, אלא הוא דבר הנקנה ב'סיבובים'. מחפשים ומבקשים פה ושם עד שמוצאים.

והעיקר בזה הוא לזהר לא להשבר מהמצב שלך באמצע החיפוש והבקשה, כי המצב של האדם לפעמים שובר אותו כשבר כלי יווני, יבש ודביק בכפירות וטענות על ה' ח"ו; "כבר ניסיתי להיות בשמחה ולא הולך לי, איך אזכה לשנות עצמי".

אבל כשזוכה האדם ל'כלליות' שני הארות השכל – דרי מעלה ודרי מטה, שמצד אחד יש באדם כיסופין לנחל העליון, להבין ולהשיג את עמקות תורת רבנו שהוא ה'פך שמן הטהור' של דברי הצדיקים, שדבריו הם הביאור על דברי חז"ל בזה"ק, [מי שמאמין רק בגמרא והלכה הרי חסר לו חצי תורה – חסר לו כל הפנימיות וה'נשמה' של התורה, ואור הזוהר עצמו אינו מתפרש מעצמו, אלא אמיתת כוונתו מתגלית בדברי הבעש"ט ורביה"ק, וזהו שלימות התורה"ק] ומאידך כשהוא מקשיב היטב אל שפע החיזוק שמרעיף עליו הצדיק הרחמן ומכניס את זאת בליבו, ועד שזוכה להשיג את עמקות דברי רבינו הוא אוחז בשיחות הפשוטות של רבינו שמחיים את הנפש – כך לא נשברים באמצע, וזוכין לבוא על ידי ה'סיבובים' שמסבב המלמד ההגון הזה

בחנוכה; ביום"כ חתמו את האדם שהקב"ה רוצה לראות איך הוא מתחזק לאחר שנפל למטה מעשרה, בבחינת 'חנוכה', אם עדיין יש בלבו רצונות וכיסופין, 'נפשינו חיכתה לה'. איך הוא מתחזק ברצון טהור "אני רוצה לב יהודי ומח יהודי, שכל דקדושה שנמשך מפך שמן טהור, אפילו כשאני מסובב ביוונים מכל צד, לא רואה יהודי אחד לפני עיני, אני מחפש משהו אחר - נפשינו חיכתה לה'. כי בו ישמח לבנו, אני שמח בכל נקודה טובה", לכן החותם נשלם דוקא בחנוכה. ולזכות ל'חותם' הזה הוא בכוח הצדיק הרחמן שמאיר בלב עצות פשוטות שה' מתפאר בך, והוא איתי ואצלי.

נר הנשמה שנדלק בחנוכה הוא על ידי ההתחזקות ברצונות טובים מתוך הקצת שיש בו

כח כך נדלק הנר של הנשמה - נר הקודש של יום הכיפורים, ע"י פך שמן טהור של הרצונות הטובים. אע"פ שרוב השמנים נטמאו, כשמתחזק ברצון מתוך הקצת שיש בו, כשמתחזק ברצון מתוך פך שמן אחד שנותר לו - הרי מאיר נר יוה"כ בתוך ימות החול. שזה סוד החנוכה שמאיר את אור המקיפין העליונים ביותר גם בימות החול הפשוטים.

החותם הנעשה בחנוכה בכוח ההתחזקות אחרי שנרדם ונפל הוא בכוח הצדיק המופלג - רביה"ק, שמחדש לנו בכל יום את הנשמה, וממשיך עלינו בכל פעם חיות חדש.

זה סוד הדלקת נר חנוכה: להמשיך ולהדליק בתוך האדם נשמה חדשה, נשמה זכה מאוצרו של הצדיק המופלג שיוכל להתלהב על ידה

אברהם ויצחק הממשיכים עלינו אהבה ויראה, עד שזוכים למדרגת יעקב, מדרגת התפעלות הנפש מהשי"ת, שזכה שמיטתו שלמה - שהזדכך מן הרע בשלמות.

כוח האבות הקדושים וכוח השלמות של יעקב נמצא בתוך ה'דם' של כל יהודי, 'כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל' - "אינני מפחד משום דחיה ודחיפה, אני יודע את הסוד של לקום תמיד מחדש, עד אשר אבא אל אדוני שעירה ותבא הגאולה השלמה שאין אחריה הפסק".

החותם נעשה בפועל בחנוכה - כי עיקר החותם הוא כשאדם מתחזק לאחר שנסוג ונפל

כז פרשת וישלח מתחילה בהמתקת הדין: יעקב מכניע את עשו שהוא מדת הדין. המתקה זו היא ענין המשכת אור יום הכיפורים עד חנוכה שהוא הזמן שקוראים את פרשיות אלו. כל מה שיהודי זכה לפעול ביום הכיפורים המתקת הדין, סליחה ומחילה ולהיות צח ומלובן, נקי מכל חטא - מאיר לאחר ס"ג ימים בחנוכה. כלומר דיקא לאחר ס"ג ימים - לאחר שנסוג ונפל, 'יתחנך' בכוח החנוכה להכנס לטבת ושבת מחדש, לחיות בהם חיים אחרים לגמרי, חיים עם השי"ת בלי עוון וחטא שיבידיל ביניהם.

רבנו במאמר זה מגלה שכפי מה שפעל האדם בבקשת 'סלח נא' ביום הכיפורים כך יש לו חנוכה. כי בחנוכה נעשה עיקר ה'חותם', היינו שאתה 'חותם' את עצמך בטובה.

ביום הכיפורים התחיל החותם והוא נגמר

לקבל שכל חדש, הארה ודעת חדש בעבודת ה'. וזהו כלל ענין הלימודים של רבינו שהם לימודים הנמשכים ממקום גבוה לאין חקר אבל הם יורדים כל כך עד שיוכל כל אדם לשאוב מהנחל שכל חדש בעבודת ה'. אותו השכל שכבר נתגלה מהבעש"ט והמגיד, רבינו מאיר אותו עד למצב שלנו. 'ויחונך', הוא מה שהקב"ה חונן ומוחל לאדם על כן אל תסתכל על נפילה ועל העבר, יש סליחה ומחילה, אין עשו אין יוונים, יש פך שמן טהור, ומתחילים לראות הניסים ונפלאות של נצחון המלחמה, וכך בכל יום אתה רואה ניסים בחיים שלך ואתה נהפך למציאות של 'ויחונך' - אדם שחננו אותו וריחמו עליו - זהו חנוכה!

ל] פעלנו בוודאי רחמים סליחה ומחילה ביום"כ, ועכשיו הזמן להאירו למטה בנר חנוכה, והכל תלוי במלחמה ביון והכוח להלחם בהם הוא על ידי שמעוררים את הרצון - את אש התשוקה שבנשמה; אני רוצה להחיות עצמי, 'חן כה' - בזה שיש את החן שלי בעיני השי"ת כביכול.

המלחמה כנגד היוונים הוא בהתחזקות ב'חן' שיש לי אצל השי"ת: "היוונים אמרו שנפלת לדבק טיט היון ואי אפשר לצאת מהעבר, לא לא, יש לי חן אצל השי"ת, כי יש לי רצון, נפשינו חיכתה לה". "אבא אני כוסף אליך, לא מתייאש, תתן לי בוודאי פרנסה בהרחבה ובשפע בפשטות, וגם תתן לי בוודאי פרנסת הנשמה בשפע, שזה ספרי רבינו, עצות נפלאות בעבודת ה"

רבינו הצדיק הרחמן רוצה שיהיה לנו גם 'עולם הזה', הרי רבינו מדבר מעשירות יותר מכל

ולעלות למעלה למעלה עד יחוד נ"ר; ומאידך יש בה גם את הארת ה'דרי מטה', להאיר במקומו את המציאות האמיתי ש'מלא כל הארץ כבודו'.

זה מה שמגלה ומעיד בנו נר החנוכה - "הסתכל על הנר חנוכה ותראה שהעולם מלא ניסים והשגחת ה', תראה את גדולת ה' - במקומך".

ר"ת חנוכה הוא בקשת הסליחה על חטא המרגלים כי כוח חנוכה הוא לצאת מן החושך אל אור השכל

כט] בספרים הקדושים מחפשים הרבה ר"ת של חנוכה בתורה: רבינו גילה זאת בפסוק שמדבר מסליחה על חטא המרגלים, 'סלח נא לעון העם הזה כגודל ח'סדך ו'כאשר נ'שאת'. ואז אמר ה' סלחתי כדברך.

דוקא שם בתוך בקשת משה רבינו על סליחת חטא המרגלים יש ר"ת חנוכה, וזהו גילוי נפלא המגלה את כוח החנוכה להרים את האדם מתוך החוש וההסתרה. ועומק הענין הוא שבכדי להנצל מהדין של עשו ולחזור ליעקב, לצאת מההסתרה שבבחינת חטא המרגלים, ממקום ריק מכל דעת - אל הדעת, למצוא עצה של חיות והתחזקות, עם המתקנות של מלכות שמים, ליכות לבוא למה שהנשמה שלי צריכה - כל זה מתחיל בחנוכה, שבימי חנוכה עושים זה החותם, של יום הכיפורים הממשיך סליחה ומחילה וממילא יכולין להתחיל חיים חדשים.

'יאר ה' פניו אליך ויחונך' - 'ויחונך', רבינו מבאר במאמר זה שהוא ענין חנוכה"ה. וענינו שהשי"ת מאיר פניו וחונן את האדם שיזכה

הנפש, שמרצד וזורק שביבי אור לתוך כמה מיני חשכויות. אלו הם רמזים דקדושה לכל נפש מישראל, כל נשמה מבניה רמזים שהקב"ה קורא לה לשוב ולחזור אליו ומתעוררת הנשמה "אני רוצה אור, אני רוצה להודות להלל לה".

וע"י ההתחזקות והכיסופין הזה אנו ממשיכין סליחה ומחילה – את הסליחה של יום הכיפורים. וזה תלוי בכניסה של האדם אל ה'התחנכות' של חנוכה; להדליק יום אחד, ועוד יום ועוד יום – גם כשנכבה הנר של אתמול, תתחנך להתחיל מחדש עוד פעם ולא לומר 'איני יכול'. זהו ענין החינוך, להתחזק ולומר שאני כן יכול.

רבינו הוא מלמד הגון, מכניס בנו אלקות ואור השכל, הדעת אמיתי שנוכל לחשוב מהשי"ת. הדעת של הצדיקים. המגיד הגדול הקים דור של קדושים וטהורים, רבינו היה בסוף אותו דור, היה נכד של הבעש"ט, והביא את הדבר הזה עד לדור אחרון, זה מה שכתוב בספר הקדוש הזה, לקוטי מוהר"ן, צריך לחפש מה כתוב בו, איך זה יאיר בנפשו.

ה' יזכנו ללחום ולנצח המלחמה, נפשינו חיכתה לה', ויתגלה סליחה ומחילה, וכל אחד ימצא דרך איך להיות דבוק בהשי"ת בכל מצב, ונקבל הארת המקיפין איה ומלא, בן ותלמיד, דרי מעלה ודרי מטה, ועל ידי זה נזכה להכנס בתוך החותם, ונקבל את היו"ט הראשון של השנה, ולחיות עם זה ולפעול כל טוב ולראות בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

ספרי הצדיקים, אלא רבינו מגלה איך נקבל העשירות באופן שלא יקלקל את הנפש, אלא תמיד תמצא את השי"ת בכל מה שנעשה עימך, בממון, ובכל מיני החושך שעובר על הנפש. כך נדלק הנ"ר של הנשמה, שהוא כולל גם רצונות עליונים וגם חיזוק באמונה פשוטה – זהו הסחורה והעשירות האמיתית.

רבינו מגלה במאמר זה שעיקר פרנסת האדם הוא הארת הרצון, בחינת 'ומשביע לכל חי רצון'.

הרצון הוא השפע: כי באמת כל מה שיש לאדם בגשמיות הוא ברצונו יתברך 'עייני כל אליך ישרו' – הקב"ה מלקט העיניים הצופיות שמסתכלות אליו בבטחון ומזה נעשה הרצון העליון להמשיך עלינו שפע ברכה ופרנסה.

כל מה שהשי"ת רוצה מאיתנו בשביל להמשיך עלינו שפע פרנסה זה עוד קצת בטחון והתחזקות.

יעקב אבינו הרים את העולם להשי"ת שקישר את כל העולם התחתון הכולל את כל מיני הרמאויות של עשו ולבן – אל השי"ת – אל הבטחון והאמונה. יעקב אבינו זכה לזה בשלימות, אנחנו יש לנו נקודות, פירורים ושערות של בטחון: "תחטוף עוד בטחון ועוד בטחון, ותכניס לתוך הקופסה" – הקב"ה מלקט את כל אלו הנקודות ומזה נתעורר הרצון מלמעלה ליתן לך פרנסה.

מההתחזקויות הללו נעשה 'פותח את ידיך': ומגלה רבינו במאמר זה שהוא ענין ה'רמזים' דקדושה, הרמזים שמאיר הנר חנוכה לתוך

